

POVESTEA POVEȘTII POVESTITE

Florica RANTA CÂNDEA

POVESTITORUL...

Nu ne este străină o zicală care, indiferent de circumstanțe, ar suna cam așa: "Viața merită povestită", la care, acum, adăugăm: "Și, de ce nu, și cu folos, scrisă?!"

A spune despre cineva că nu are ce spune-scrie într-o viață de om, a-l eticheta ba de indiscreție, ba de lipsă de modestie, ar fi o împietate.

De aceea, purcedem, în cele ce urmează, să despicăm, din unghiul de vedere al cititorului fidel, de data aceasta, o Poveste împletită cu un fior liric, căci avem de-a face cu o minuțios tâlmăcită, inspirat numită, **O Altfel de Poveste**, cum altfel decât la 50 de ani de la Veșnica Plecare, la 100 de Ani de la o Altă Plecare! spre a scrie, POVSTEA POVEȘTII POVESTITE. Cu Bunicul Taica Ranta!

Se pare că astrele ne sunt aproape, jonglând muzele, pe care ni le plimbă de mână, de la poeme lirice, iată, la poeme epice, așa, nu de dragul de a ne pune pe tapet viețile, atâtea!!! ci pentru noi, cititorii, de dragul scrisului, ca un joc puzzle, prin care ne recompunem capitole, file, foi, pagini, cât să ne acoperim "romanul" existenței. Astfel încât Povestea cu Bunicul să fie înveșmântată cum se cuvine.

Cuvine-se, în cele ce urmează, să ne aplecăm și noi, cu modesta pană, asupra unor rânduri, înfășurate în capitole, simplu denumite, dar cu sârg, de-acum, muzicalitatea rândurilor o dă amănuntul. Timpul măsurat în propoziții, fapte măsurate în comorile copilăriei și aceasta devenită o treaptă, un prag, o scară ori un adăpost... printr-un Nume!

Copilul, de-atunci, este Omul mare de-acum. Printre rânduri. Povestea de atunci revine... din minte. Și, de ce să nu recunoaștem, teama că nu ne-ar mai ajunge timpul, sau, că, odată, lansate în eter, Poveștile... prețul lor plătit ar fi prea mic. Retrăindu-ne copilăria, fie din buzunar, de pe noptieră sau din bibliotecă, Povestea Bunicului abundă de amănunte. Un parfum diafan, răzbate peste eventualul colb sau raft de viață, unde Timpul, după 50 de ani spre Centenar, s-a plimbat, de voie, de nevoie.

"Pleci, de-acum copile, din lumea simplă, a familiei și te ascunzi, la braț cu Sinele tău, ca să devii un Om mare printre rânduri mărunte", sunt cuvintele Bunicului, doar așa, ca simple Mandale de Cuvinte, ca un îndemn de Să nu uiți, copile...

Avem la o minuțioasă cetire, ce învăța, un fapt ori două... ori nouă. Unul ar fi să ne autoacceptăm trecutul, din noi, să ne aducem, ca ofrandă, prin vocabule ori consoane, invocații retorice, exclamații inteogative, repetiții, enumerări, dialoguri sau povestiri, propria viață pusă la cântar, cu plusuri ori minusuri. Este și acesta un confort. Pe care, Povestitorul și-l asumă. Cum și-ar asuma un confort culinar, exotic, relaxant ori grațios.

Iată drumul pe care fiecare dintre noi, muritorii, l-am parcurs: petreceri, povești, contopiri, căderi, loviri, poticneli, urcușuri, destrămări, of-uri, suspine line, peste care, dacă tragem linie, obținem acel pedestal, de care ne-am sprijinit măcar odată, fiecare. Ca un leac își potolește Furtuna vieții autorul, și o face bine! Dar... Dar răzbate ofensator acest Dar... la Unire NU am fost Noi cei de azi... Nu ne sunt străine nopțile ori zilele când nu vrem să ne refuzăm felia de scris. Citind sau ascultând de glasul muzelor, acum prozaice, din Mentalul colectiv Povestitorul... povestește. Glasul instrumental de creion îi redecorează sufletul, arareori pustiit, altădată ostenit, câteodată ostoit, de teamă că o mulțime de povestiri să nu îi fie păstrate doar într-una din cămăruțe, ci să fie redade, apoi predate unui far care luminează lumea de lângă noi. O lume ne bună! La 1968. Bunicul s-a dus... La 1918 Bunicul s-a dus...

Povestea noastră nu strigă! Ci se autocontemplă printr-un fin exercițiu, cu aceeași sete de a se confesa, de a se autoimpune sieși, de a se îndepărta de angoase, de a fi când nostalgic, ori patetic, când un trecător pe Strada vrutelor dorinți! Făcând din scris o virtute, Copilul de atunci este un îndrăgostit de detalii, își răscumpără copilăria retrăind-o cât o clipită! Taine, mărturii, sacre credinți, crezuri ori simboluri, note încărcate cu minuțiozitate de mărunțul cotidian nu îi încarcă Povestea, ci îi conferă suav fior, sublim parfum.

Îi rămâne, în concluzie, Povestitorului, un singur lucru de urmat: Să nu rupă niciodată gardul familiei care l-a inspirat, să nu strice bârlogul cald al copilăriei, cu visele visate, visând și să-și amprenteze Memoria cu bucăți de suflet, însuflețind-o și îmbrobodind-o, ca pe nouă o iubită, pentru că, nu-i așa? Viața trebuie retrăită, prin pietre, buze, ochi, flori, morminte și câteodată., da... câteodată să-i mai adăugăm un Semn... De carte!

Astfel, de-acum începe Adevărata Poveste!

POVESTEA...

După cum se știe, Aradul nu a lipsit de pe harta evenimentelor Marii Uniri de la 1918. Fiecare localitate din Arad și-a trimis delegați la Alba Iulia, pentru a sărbători Unirea cu patria mamă. Corifeii Unirii au fost Vasile Goldiș și Ștefan Pop. Șirul evenimentelor a început să se desfășoare pe orașul de pe Mureș. Însă și urmașii celor participanți la Unire își amintesc cu drag și povestesc despre această zi măreață.

Pavel Ranta nu a lipsit de la acest eveniment, riscându-și viața pentru Marea Unire, pentru ca noi să avem o țară mai puternică. Din delegația comunei Macea, făcea parte și Pavel Ranta, al cărui costum național este expus la Muzeul Județean din Arad. Este costumul pe care l-a purtat când s-a dus la Alba Iulia. Din păcate, memoria lui, ca și a celorlalți oameni simpli, a fost aproape ștearsă. Mai mult de atât, se pare că un strămoș al lui Pavel Ranta a fost participant la Revoluția din 1848, însă nu se știe sigur între care dintre cele două principate estice. Acesta a fost urmărit de autoritățile vremii și s-a ascuns la Macea. În anul 1900 sunt atestați documentar în satul respectiv soții David și Irina Ranta. Primul copil al lor a fost chiar Pavel, care a fost crescut cu simț patriotic.

Bunicul povestea că în Macea anilor 1900 mocnea flacăra românismului. Ideile unificatoare au găsit teren fertil aici și au dat roade. La vremea respectivă, în zona Macea își avea castelul de vânătoare un baron maghiar - Karoly, care a încercat să facă tot posibilul pentru a-i împiedica pe măcenii să ajungă la Alba Iulia. Acesta le-a promis celor implicați funcții sau terenuri agricole, dar a fost refuzat cu demnitate.

Într-o dimineață, casa situată vizavi de castel a fost vopsită în culorile roșu, galben și albastru, fapt care l-a înfuriat foarte tare pe baron, care le-a comandat jandarmilor să înceapă o anchetă. Bunicul povestea că întâlnirile la care a participat și el se desfășurau conspirativ, noaptea. Adică în ilegalitate. Când totul a fost pus la punct, delegații au plecat la Alba Iulia cu căruțele. Pentru a nu fi prinși de autorități, au umplut căruțele cu tului de porumb, astfel încât să dea impresia că pleacă să-i vândă. Ce s-a întâmplat mai apoi este istorie. Când s-a întors acasă de la Alba Iulia, bunicul a fost recompensat cu o medalie și o bucată de pământ.

La fel ca și Pavel Ranta, sute de arădeni au fost prezenți la Alba Iulia, însă, în afară de familii, nimeni nu își amintește de implicarea lor în marele eveniment.

Pavel Ranta, unul dintre arădenii care a fost la Marea Unire din 1918

Suman Macea

Ca o duioasă amintire, vom îndesa firul acestei povești luând drept Motto un citat din Herman Melville: „Viața este un voiaj spre acasă!”

Acasă am propus și noi să mai mergem, dar cum?

Căruța cu tului nu mai este!

Casa noastră nu mai este! Are alți stăpâni buni!

Bunicul și Bunica nu mai este... nu mai sunt, dar am deschis Lacrima cu amintiri și am recitat pe Barbu Șt. Delavrancea: Bunicul... Pletele lui albe și crețe parcă sunt ca niște ciorchini... Numără frunzele care cad, se uită-n fundul grădinii. Bunica. O văd ca prin vis. O văz limpede așa cum era...

Să numărăm încă se poate, nimeni a ne lua nu poate Dreptul la un Recurs la memorie... 100... 50... ani, zile, luni, secunde, ceasuri. Timpuri devenite Istorie!

Un povestitor...

O poveste...

O Poveste a poveștii povestite...

Iată Momentele Subiectului, cu Expozițiunea și Incipitul desprinse din Desfășurarea evenimentelor din care, acum, la Ceas Secular desprindem Deznodământul și Punctul Culminant într-o fericită Poveste... că de-acum nainte... mult mai este!

